

Voorbereiding

Voor alles is een tijd

5. WAT HEB JE NODIG?

4-12 Jaar

In de kerkdienst

- voorwerpen of afbeeldingen van: een kalender, een agenda, een horloge, een stopwatch, een wekker, een zandloper, een haan, enzovoort

4-8 Jaar

Om te beginnen

- kaartjes met verschillende emoties (werkblad)

Om te doen: De tijden-dans

- iets om de muren te nummeren van 1 tot en met 4
- muziek
- opdrachten die passen bij het bijbelverhaal (zie de voorbeelden)

Om te doen: Memory andersom

Per kind:

- de werkbladen op wat dikker papier
- een envelop voor de kaartjes

En verder:

- scharen
- kleurpotloden
- lijm

Om te doen: Een lach en een traan

- twee glazen water
- een scheut afwasmiddel
- een lepel
- een blij gezichtje van papier (werkblad)
- een verdrietig gezichtje van papier (werkblad)

8-12 Jaar

Om te beginnen

- een timer op je mobiel of een stopwatch

Bijbeltekst

- een bijbel

Om te doen: Voor alles is een tijd

Per kind:

- het werkblad
- het bijbelgedeelte

En verder:

- stiften en kleurpotloden

Om te doen: Prediker in beeld

Per tweetal:

- een kaartje met een tijd uit Prediker 3:1-8 (werkblad)
- het bijbelgedeelte

En verder:

- kleding, attributen of andere (knutsel)materialen

Om te doen: De tijd keert om

Per kind:

- twee plastic flessen van dezelfde maat (0,5 liter of kleiner)

En verder:

- karton
- potloden
- scharen
- een trechter
- zout
- (washi-)tape

De bouwstenen van de zondag

Voor alles is een tijd

In de kerkdienst

E. MOMENT MET DE KINDEREN IN DE DIENST

Tijd

We kunnen de tijd niet uit ons leven wegdenken. Soms gaat de tijd langzaam en soms vliegt de tijd. We besteden onze tijd nuttig of we verknoelen hem. Als iets leuk is, zouden we de tijd wel stil willen zetten, een andere keer willen we de tijd overdoen. Er zijn mooie tijden in het leven en minder mooie tijden. Prediker leert ons dat er voor alles een tijd is.

Wat heb je nodig?

- voorwerpen of afbeeldingen van: een kalender, een agenda, een horloge, een stopwatch, een wekker, een zandloper, een haan, enzovoort

Aan de slag:

- Laat de kinderen de voorwerpen of de plaatjes van de voorwerpen zien.
- Wat hebben al deze voorwerpen met elkaar te maken?
- Waar denken de kinderen aan bij het woord 'tijd'?
- Wat willen de kinderen met hun tijd doen of waar maken ze graag tijd voor?
- Vertel de kinderen dat ze vanmorgen ontdekken dat er voor alles een tijd is.

De bouwstenen van de zondag

Voor alles is een tijd

In de kinderdienst

1. OM TE BEGINNEN

4-8 Jaar

De emotie-bus

In het verhaal komen verschillende emoties voor. Er is een tijd om te hullen en verdriet te hebben. Er is ook een tijd om te lachen en te dansen. In de emotie-bus beeldt iedereen het gevoel uit van de passagier die de bus in komt.

Wat heb je nodig?

- kaartjes met verschillende emoties (zie het werkblad)

Aan de slag:

- Drie kinderen verdelen zich over de ruimte. Ze staan bij een denkbeeldige bushalte.
- Deze kinderen krijgen een kaartje met een emotie daarop. Ze laten het kaartje niet aan de andere kinderen zien.
- Eén kind is de chauffeur. De rest van de groep is passagier en gaat twee aan twee achter de chauffeur staan.
- De chauffeur rijdt met de 'bus' naar een halte waar één van de kinderen staat.
- Wanneer deze passagier de bus in stapt, laat hij of zij direct de emotie zien van zijn kaartje door deze emotie uit te beelden.
- De buschauffeur en de andere passagiers in de bus nemen deze emotie over en spelen hierin mee.

- Wanneer de passagier achter de andere kinderen in de bus aansluit, raden de kinderen in de bus welke emotie werd uitbeeld.
- De buschauffeur rijdt verder naar een volgende 'halte'.
- Het spel herhaalt zich zoals hierboven.

8-12 Jaar

Tijd voor tijd

Tijd is vaak belangrijk. Je moet 's ochtends op tijd op school zijn, het speelkwartier duurt precies een kwartier, en je wilt genoeg tijd hebben voor je favoriete game. Weten de kinderen de tijd goed in te schatten?

Wat heb je nodig?

- een timer op je mobiel of een stopwatch

Aan de slag:

- De kinderen sluiten hun ogen.
- Vertel de kinderen dat ze de tijd zonder klok of horloge moeten proberen in te schatten.
- De kinderen proberen bij te houden wanneer er een halve minuut voorbij is. Ze steken hun hand op als ze denken dat het tijd is.
- Herhaal het spel met één minuut, en met twee minuten.
- Op welke manieren proberen de kinderen tijdens het spel de tijd bij te houden?

Tips

- Afhankelijk van de grootte van je groep kun je de haltes en de bus aanpassen.
- Heb je veel jonge kinderen in je groep? Gebruik dan alleen de basise emoties blij, boos, verdrietig en bang. Of maak het makkelijker door de emoties van tevoren op te noemen.
- Is je groep heel druk? Zet dan stoelen neer als bus en laat de passagiers om de beurt naar de bus toe komen in plaats van de bus te laten 'rijden'.

De bouwstenen van de zondag

Voor alles is een tijd

B. GEBED ALS DE KINDERDIENST BEGINT

Goede God,
Dank u wel voor het ritme van de tijd.
Er is een dag om dingen te doen.
Er is een nacht om te slapen en uit te rusten.
De dag is verdeeld in een ochtend, een middag en een avond.
De tijd van uren en minuten helpt ons bij de dingen die we doen.
We gaan naar school, spelen, eten en hebben hobby's.
We maken tijd voor van alles.
Vandaag leren we dat er voor alles ook een eigen tijd is, een tijd waarop iets moet gebeuren.
Wilt u met ons zijn als we dingen doen en meemaken?
Amen.

Tip

Ga in een kring zitten voor dit gebed. Je kunt een kaars aansteken, of de kaars die je meeneemt uit de dienst in het midden zetten.

9. BIJBELVERHAAL

4-8 Jaar

Bij Prediker 3:1-8

Vertel het verhaal. Bekijk tijdens of na het verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal. Vraag de kinderen om goed te kijken en te vertellen wat ze zien. Je kunt eventueel de weetjes uit het bovenbouw materiaal gebruiken om wat meer uit te leggen.

Prediker deelt wijsheid uit

Er loopt een man door de velden. We weten niet wie hij is. Sommige mensen denken dat hij Salomo is, maar andere mensen denken dat hij iemand anders is: iemand die graag wil lijken op koning Salomo. Eén ding weten we zeker: hij is net als Salomo heel wijs. De man geeft zichzelf een naam. Hij noemt

zichzelf: Prediker. En vandaag gaat Prediker iets heel bijzonders doen. Hij gaat ons iets van zijn wijsheid geven. Let goed op! Dit is wat Prediker ons wil vertellen over het leven:

Prediker loopt door de velden en hij wijst naar een boer. De boer stopt zaadjes in de grond en die zaadjes beginnen te groeien. Het wordt koren. Eerst komt er een plekje klein groen sprietje uit de grond en dat sprietje groeit groter en groter. Er komen bladeren aan, en aan de top van het koren groeien allemaal ronde korreltjes: graankorrels. Ze worden goudgeel en de lange stelen en bladeren van het koren dansen in de lucht. Het ziet er prachtig uit.

Maar wat gebeurt er nu? De boer komt terug. Hij kijkt blij naar het koren en dan... maait hij het af! Dat prachtige koren! Waarom doet de boer dat nou? Dat doet hij omdat het tijd is. Het is tijd om de graankorrels uit de korenplant te halen en er brood van te maken. Een deel van de graankorrels stopt hij weer in

Tip

Laat de kinderen dit deel van het verhaal uitbeelden. Ze maken zich eerst heel klein, en 'groeien' en bewegen, net als het koren in het verhaal.

De bouwstenen van de zondag

Voor alles is een tijd

de grond. Daar groeit weer nieuw koren uit.

'Kijk,' zegt Prediker, 'zo is het leven. Er is een tijd om het graan in de grond te stoppen en om het te laten groeien, maar er is ook een tijd om het koren weer af te maaien en het graan te oogsten. En zo heeft alles in het leven twee kanten, twee tijden.'

Er is een tijd om stil te zijn, en er is een tijd om te praten.

Er is een tijd waarin je alleen bent, en er is een tijd waarin je samen bent met andere kinderen en met je familie.

Een tijd waarin je vriendjes kwijtraakt, en een tijd waarin je nieuwe vrienden krijgt.

Een tijd om dingen weg te gooien en op te ruimen, en een tijd om juist dingen te bewaren.

Een tijd om iets kapot te maken, en een tijd om iets weer heel te maken.

Een tijd waarin je ruzie hebt, en een tijd waarin je het weer goedmaakt.

Een tijd om boos te zijn, en een tijd om lief voor elkaar te zijn.

Er is een tijd om te hullen, en er is een tijd om te lachen.

Een tijd om verdrietig te zijn, en een tijd om te dansen.

Prediker zegt: voor alles is een tijd!

8-12 Jaar

Prediker 3:1-8

Alles heeft zijn eigen tijd

Er is voor alles in het leven een geschikte tijd.

Er is een tijd om kinderen te krijgen, en er is een tijd om te sterven.

Een tijd om planten in de grond te zetten,

en een tijd om planten uit de grond te trekken.

Een tijd om mensen te doden, en een tijd om mensen beter te maken.

Een tijd om dingen af te breken, en een tijd om dingen op te bouwen.

Een tijd om te hullen, en een tijd om te lachen.

Een tijd om verdriet te hebben,

en een tijd om te dansen.

Een tijd om samen te slapen,

en een tijd om in je eentje te slapen.

Een tijd om iemand te omhelzen, en een tijd om afstand te houden.

Een tijd om iets te zoeken, en een tijd om iets te verliezen.

Een tijd om dingen te bewaren, en een tijd om dingen weg te gooien.

Een tijd om iets los te scheuren, en een tijd om iets heel te maken.

Een tijd om stil te zijn,

en een tijd om te praten.

Een tijd om lief te hebben, en een tijd om te haten.

Er is een tijd voor oorlog, en er is een tijd voor vrede.

Tip

Laat de kinderen de voorbeelden uit de tekst uitbeelden. Dit kan tijdens het voorlezen, of bijvoorbeeld na het verhaal op muziek, terwijl je (een aantal van) de voorbeelden nog een keer langzaam noemt.

De bouwstenen van de zondag

Voor alles is een tijd

10. OM TE WETEN

Prediker

Het bijbelboek Prediker is één van de bijbelboeken over wijsheid. Een 'prediker' is een leraar, maar in dit boek wordt het woord ook als naam gebruikt: Prediker. Omdat koning Salomo zo wijs was, staat boven het boek Prediker: 'Hier volgen de woorden van Prediker, een wijze man. Hij was de zoon van David, en hij was koning in Jeruzalem' (Prediker 1:1). Dat lijkt wel over koning Salomo te gaan. Het wil zeggen: in dit boek kun je wijsheid vinden!

Er is een tijd voor...

De tekst van vandaag is één van de bekendste stukken uit het boek Prediker. De tekst gaat erover dat er voor alles in het leven een eigen tijd is: voor de mooie dingen in het leven en voor de verdrietige dingen in het leven. Het popliedje *Turn! Turn! Turn!* van The Byrds is bij deze bijbeltekst gemaakt. Stef Bos heeft ook een liedje gemaakt bij deze tekst: *"Alles is lucht" – Lied van Prediker*. In zijn liedje zitten nog meer gedachten uit het boek Prediker. Zoek de liedjes maar eens op YouTube op!

11. OM OVER TE PRATEN

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Maar over de denkvragen kun je met elkaar blijven nadenken. Daarom zijn er ook geen foute antwoorden!

4-8 Jaar

- Weet je nog wanneer je heel blij was? Vertel er eens over.
- Dans je weleens van blijdschap? Ja? Weet je nog wanneer?
- Nee? Hoe laat jij zien dat je blij bent?
- Waar word je verdrietig van? En hoe of wanneer word je daarna weer blij?

6-8 Jaar

- Snap jij wat Prediker bedoelt met de zin: 'Het leven heeft twee kanten'? Kun je daar zelf voorbeelden bij bedenken?

8-12 Jaar

- Waarom zou de schrijver van dit bijbelboek zichzelf Prediker noemen, denk je?
- Welk voorbeeld dat Prediker noemt, vind jij heel mooi?
- Met welke activiteiten deel jij je tijd gedurende de week in? Waar maak je allemaal tijd voor vrij?
- Aan welke 'tijd' besteed je de meeste tijd?
- Denk je dat er ook een tijd voor God is? Hoe maak jij tijd voor God?

12. OM TE ZINGEN

Zing met elkaar *Voor alles is een tijd* (Trefwoord).

Of luister met elkaar naar *Turn! Turn! Turn!* (The Byrds) of *"Alles is lucht" – Lied van Prediker* (Stef Bos).

De bouwstenen van de zondag

Voor alles is een tijd

13. OM TE DOEN

4-8 Jaar

De tijden-dans

Prediker zegt dat er voor alles in het leven een tijd is. Er is een tijd om blij te zijn, maar er is ook een tijd waarin je verdriet kunt hebben. In dit spel ontdekken de kinderen al dansend dat er een tijd voor iets is.

Wat heb je nodig?

- iets om de muren te nummeren van 1 tot en met 4
- muziek
- opdrachten die passen bij het bijbelverhaal (zie de voorbeelden hieronder)

Aan de slag:

- Zorg dat de ruimte zo leeg mogelijk is.
- Elke kant van de ruimte heeft een

nummer (van 1 tot en met 4).

- Zet de muziek aan. De kinderen dansen in het midden van de ruimte.
- Wanneer de kinderen een opdracht horen, voeren ze die opdracht uit tot ze bij de genoemde muur zijn.
- Als de kinderen 'voor alles is een tijd' horen, gaan ze zo snel mogelijk naar het midden van de ruimte en dansen op de muziek verder.
- Voorbeelden van opdrachten zijn:
  - Ga zingend naar muur 1.
  - Dans lachend naar muur 3.
  - Doe alsof je iets zoekt tot je bij muur 2 bent.
  - Geef een ander de hand en ga huppelend naar muur 4.
  - Ga zo stil mogelijk naar muur 3.
  - Ga al pratend met iemand over het weekend naar muur 1.
  - Ga zover mogelijk uit elkaar naar muur 4.
  - Ga slaperig naar muur 2.

4-8 Jaar

Memory andersom

In het verhaal van vandaag is er een tijd om te lachen en een tijd om te hullen. De kinderen maken van tegenstellingen een memoryspel.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- de werkbladen op wat dikker papier
- een envelop voor de kaartjes

En verder:

- scharen
- kleurpotloden
- lijm

Aan de slag:

- De kinderen kleuren de plaatjes in.
- De kinderen knippen de

plaatjes uit

of de plaatjes worden voor hen uitgeknipt.

- De kinderen spelen het spel in twee- of drietallen.
- De kaartjes worden omgekeerd op tafel gelegd zodat je de afbeeldingen niet ziet.
- Om de beurt pakken de kinderen twee kaartjes.
- Pakt het kind twee kaartjes die het tegenovergestelde zijn (bijvoorbeeld zon en maan), dan mag het kind de kaartjes houden.
- Kaartjes die geen tegenstelling van elkaar zijn, worden op dezelfde plaats teruggelegd.
- Wie aan het eind van het spel de meeste kaartjes heeft, wint het spel.

Tip

Zijn de tegenstellingen te moeilijk? Zorg dan voor twee kaartjes van elk plaatje (twee keer een maan, twee keer een zon, enzovoort). De kinderen kunnen het memoryspel dan op de 'gewone' manier spelen.

De bouwstenen van de zondag

Voor alles is een tijd

4-8 Jaar

Een lach en een traan

Prediker vertelt ons dat er momenten in ons leven zijn waarin we plezier hebben, vrolijk zijn en veel lachen. Maar er gebeuren ook dingen in ons leven die ons verdrietig maken en waar we om hullen. Dat zie je ook in dit proefje.

Wat heb je nodig?

- twee glazen water
- een scheut afwasmiddel
- een lepel
- een blij gezichtje van papier
- een verdrietig gezichtje van papier

Aan de slag:

- Vul de twee glazen met water
- Doe in één glas een scheut afwasmiddel.
- Roer met een lepel door het water en het afwasmiddel.
- Leg het blij gezichtje in het glas met water.
- Leg het verdrietige gezichtje in het glas met water dat vermengd is met afwasmiddel.
- Wat zien de kinderen gebeuren?
- Wat heeft dit met het verhaal te maken?

Uitleg:

Door het afwasmiddel zakt het verdrietige gezichtje naar de bodem van het glas. Het blij gezichtje blijft drijven. Verdrietige gebeurtenissen zorgen ervoor dat het je het even niet meer weet, je gaat kopje onder in je verdriet of in de tranen.

Tip

Je kunt de plaatjes gebruiken van de opdracht bij 7. Om te beginnen voor 4-8 jaar, De emotie-bus.

8-12 Jaar

Voor alles is een tijd

Prediker ontdekt dat er in het leven voor verschillende dingen verschillende tijden zijn. In de tekst die de kinderen gelezen hebben, geeft hij voorbeelden. De kinderen verwerken de voorbeelden in een tekening.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- het werkblad
- het bijbelgedeelte

En verder:

- stiften en kleurpotloden

Aan de slag:

- De kinderen lezen het bijbelgedeelte nog een keer door.
- De kinderen kiezen verschillende 'tijden' uit die ze willen tekenen.
- De kinderen tekenen de verschillende tijden in de witruimte om de klok op het werkblad.
- Ze kunnen natuurlijk ook zelf voorbeelden bedenken.
- De kinderen kleuren de tekst bij de klok: 'Alles heeft zijn eigen tijd.'
- De kinderen laten elkaar zien wat ze getekend hebben.

De bouwstenen van de zondag

Voor alles is een tijd

8-12 Jaar

Prediker In beeld

Voor alles is een tijd. Prediker leert ons dat tijd twee kanten heeft. In deze opdracht beelden de kinderen in tweetallen deze twee kanten uit.

Wat heb je nodig?

Per tweetal:

- een kaartje met een tijd uit Prediker 3:1-8 (zie het werkblad)
- het bijbelgedeelte

En verder:

- kleding, attributen of andere (knutsel)materialen

Aan de slag:

- Verdeel de groep in tweetallen.
- Geef elk tweetal willekeurig een tijd uit Prediker 3:1-8. Je vindt de tijden als kaartjes op het werkblad.
- Elk tweetal bedenkt wat het nodig heeft om die tijd zo goed mogelijk in beeld te brengen (denk hierbij aan kleding of materialen).
- De kinderen beelden hun tijd uit Prediker uit.
- De andere kinderen raden, met hulp van het bijbelgedeelte, welke tijd wordt uitgebeeld.
- Herhaal dit tot alle kinderen zijn geweest.

Tips

- De kinderen kunnen het zout een vrolijke kleur geven met stoepkrijt. Leg wat zout op een vel papier en krijt daaroverheen. Het zout krijgt de kleur van het krijt.
- Luister tijdens het maken van de zandloper naar het liedje *Turn! Turn! Turn!* van The Byrds.

8-12 Jaar

De tijd keert om

Prediker vertelt ons dat er voor alles een tijd is.

Alle kanten van het leven hebben hun eigen tijd.

Steeds als je een zandloper omkeert, zie je de tijd 'lopen', van de ene kant naar de andere kant. De kinderen maken hun eigen zandloper.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- twee plastic flessen van dezelfde maat (0,5 liter of kleiner)

En verder:

- karton
- potloden
- scharen
- zout
- (washi-)tape

WAT HEB JE NODIG?

* TWEE PLASTIEK FLESSEN VAN FIEZELPPE RANF (0,5 LITER OF KLEINER) * KARTON

* EEN POTLOOD * EEN SCHARE * EEN TRECHTER * ZOUT * WASHI-TAPE

Aan de slag:

- Zorg dat de flessen vanbinnen schoon en droog zijn.
- De kinderen zetten een fles met de opening op het karton en trekken met potlood de opening van de fles om. Ze knippen dit uit.
- Met een schaar maken de kinderen een gaatje in het karton. Het gaatje moet zo groot zijn dat het zout er makkelijk door kan.
- De kinderen zetten een trechter op een fles. Ze vullen die fles voor twee derde met zout.
- De kinderen leggen het kartonnetje met het gat op de opening van de fles met zout. Ze zetten de andere fles er met de opening bovenop. Ze maken de flessen goed vast met (washi-)tape.
- De kinderen proberen hun zandloper uit.

Tip

In de Samenleesbijbel op bladzijde 1133-1134 vind je nog meer ideeën.

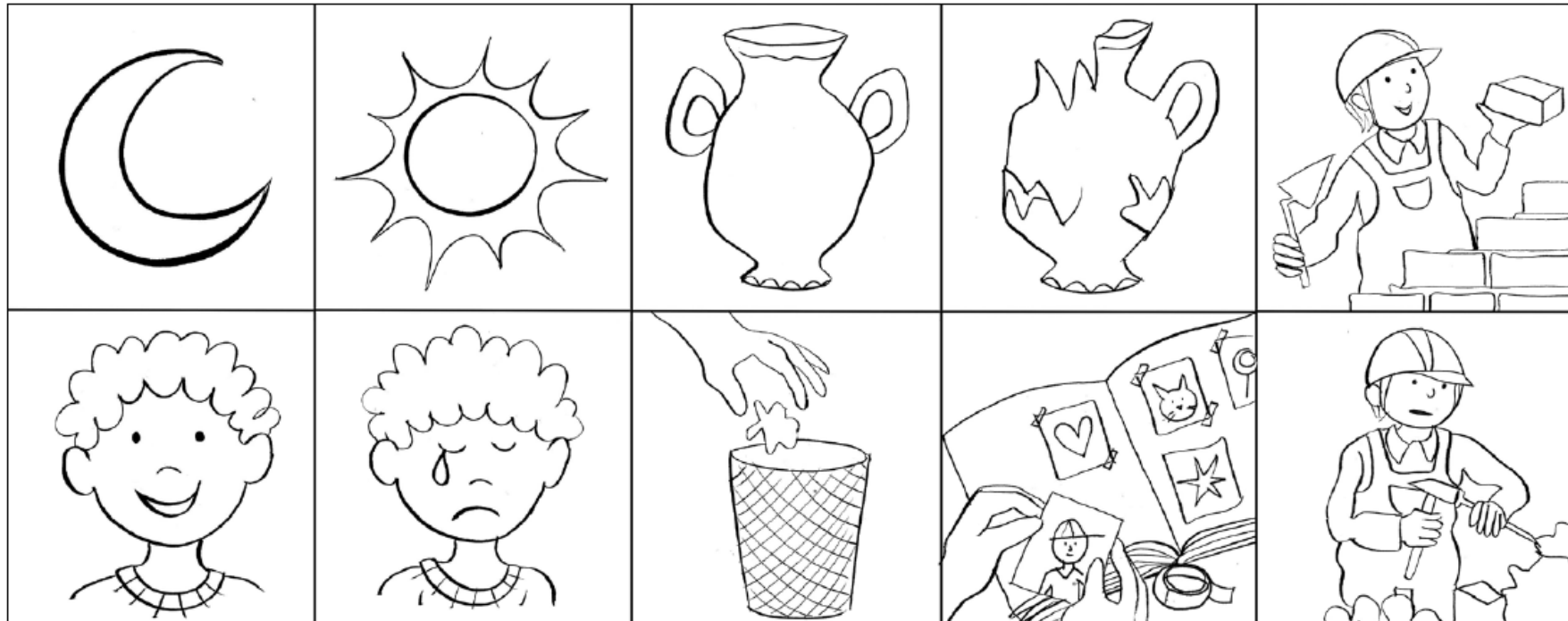
Nieuwtestament 3:1-8 Voor alles is een tijd		
Een tijd om op te staan, om te groeten te zeggen, en een tijd om te danken, en de handen te heffen.	Een tijd om te eten, te drinken, en een tijd om te slapen, en een tijd om te rusten.	Een tijd om te werken, en een tijd om te ontspannen, en een tijd om te spelen.
Een tijd om te denken, en een tijd om te spreken, en een tijd om te luisteren, en een tijd om te zwijgen.	Een tijd om te lachen, en een tijd om te weenen, en een tijd om te zingen, en een tijd om te dansen.	Een tijd om te verliezen, en een tijd om te winnen, en een tijd om te verliezen, en een tijd om te winnen.
Een tijd om te slapen, en een tijd om te wakker te worden, en een tijd om te slapen, en een tijd om te wakker te worden.	Een tijd om te verliezen, en een tijd om te winnen, en een tijd om te verliezen, en een tijd om te winnen.	Een tijd om te verliezen, en een tijd om te winnen, en een tijd om te verliezen, en een tijd om te winnen.

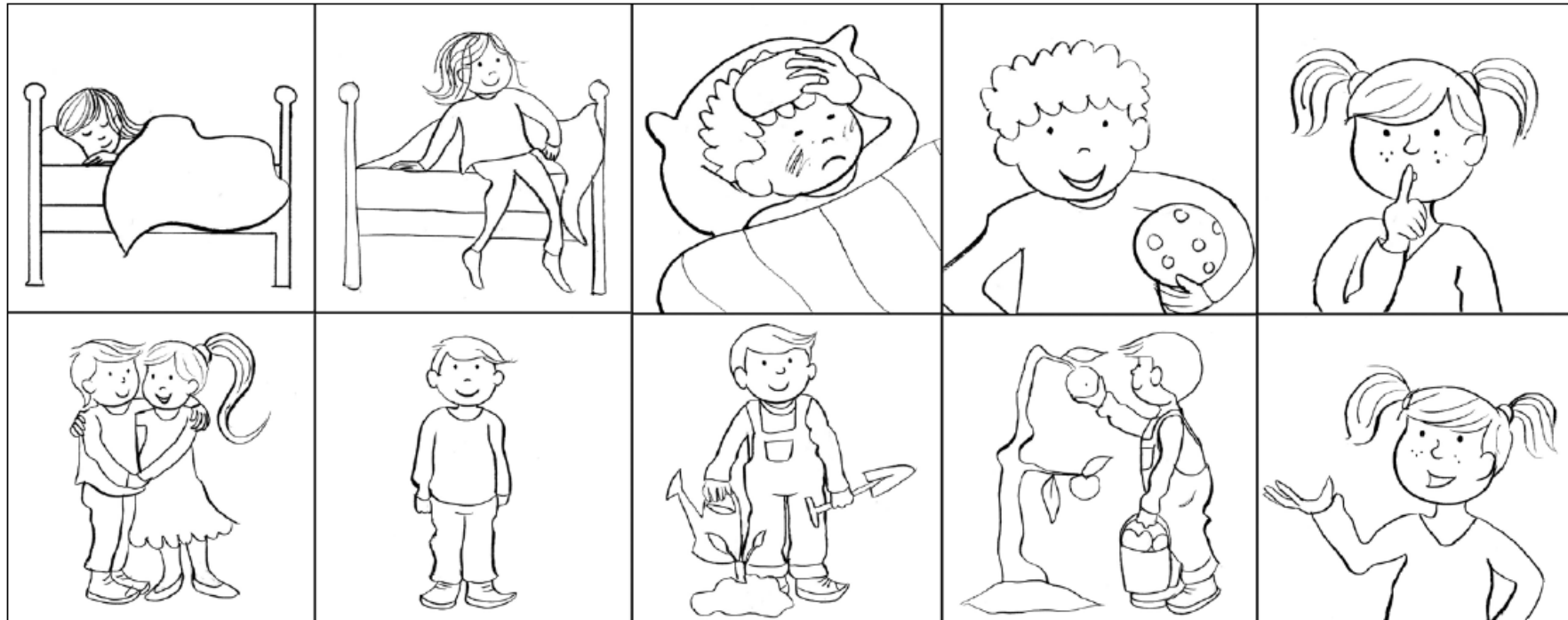
Werkblad (4-8 jaar)
Voor alles is een tijd

Werkblad (4-8 jaar)
Voor alles is een tijd

Werkblad (4-8 jaar)
Voor alles is een tijd

Werkblad (8-12 jaar)
Voor alles is een tijd

Een tijd om planten in de grond te zetten, en een tijd om planten uit de grond te trekken.	Een tijd om verdriet te hebben, en een tijd om te dansen.	Een tijd om iets los te scheuren, en een tijd om iets heel te maken.
Een tijd om mensen te doden, en een tijd om mensen beter te maken.	Een tijd om iemand te omhelzen, en een tijd om afstand te houden.	Een tijd om stil te zijn, en een tijd om te praten.
Een tijd om dingen af te breken, en een tijd om dingen op te bouwen.	Een tijd om iets te zoeken, en een tijd om iets te verliezen.	Een tijd om lief te hebben, en een tijd om te haten.
Een tijd om te huilen, en een tijd om te lachen.	Een tijd om dingen te bewaren, en een tijd om dingen weg te gooien.	Een tijd voor oorlog, en een tijd voor vrede.

Werkblad (8-12 jaar) Voor alles is een tijd

Er is voor alles
in het leven een
geschikte tijd.

Prediker 3:1

DE TIJD KEERT OM

Prediker vertelt ons dat er voor alles een tijd is. Alle kanten van het leven hebben hun eigen tijd. Steeds als je een zandloper omkeert, zie je de tijd 'lopen', van de ene kant naar de andere kant. Maak je eigen zandloper!

Tips

- Geef het zout een vrolijke kleur met stoepkrijt. Leg wat zout op een vel papier en krijt daaroverheen. Het zout krijgt de kleur van het krijt.
- Luister tijdens het maken van de zandloper naar het liedje *Turn! Turn! Turn!* van The Byrds.

ER IS EEN TIJD VOOR

De tekst van vandaag is één van de bekendste stukken uit het boek Prediker. De tekst gaat erover dat er voor alles in het leven een eigen tijd is: voor de mooie dingen in het leven en voor de verdrietige dingen in het leven. Het popliedje *Turn! Turn! Turn!* van The Byrds is bij deze bijbeltekst gemaakt. Stef Bos heeft ook een liedje gemaakt bij deze tekst: *"Alles is lucht"* – *Lied van Prediker*. In zijn liedje zitten nog meer gedachten uit het boek Prediker. Zoek de liedjes maar eens op YouTube op!

PREDIKER

Het bijbelboek Prediker is één van de bijbelboeken over wijsheid. Een 'prediker' is een leraar, maar in dit boek wordt het woord ook als naam gebruikt: Prediker.

Omdat koning Salomo zo wijs was, staat boven het boek Prediker: 'Hier volgen de woorden van Prediker, een wijze man. Hij was de zoon van David, en hij was koning in Jeruzalem' (Prediker 1:1). Dat lijkt wel over koning Salomo te gaan. Het wil zeggen: in dit boek kun je wijsheid vinden!

WAT HEB JE NODIG?

- * TWEE PLASTIC FLESSEN VAN DEZELFDE MAAT (0,5 LITER OF KLEINER)
- * KARTON
- * EEN POTLOOP
- * EEN SCHAAR
- * EEN TRECHTER
- * ZOUT
- * (WASHI-)TAPE

- ZET EEN FLES MET DE OPENING OP HET KARTON EN TREK MET POTLOOP DE OPENING VAN DE FLES OM. KNIP DIT UIT.

- MAAK MET EEN SCHAAR EEN GAATJE IN HET KARTON. HET GAATJE MOET ZO GROOT ZIJN DAT HET ZOUT ER MAKKELIJK DOOR KAN.

- ZET EEN TRECHTER OP EEN FLES. VUL DE FLES VOOR TWEE DERDE MET ZOUT.

- LEG HET KARTONNETJE MET HET GAT OP DE OPENING VAN DE FLES MET ZOUT. ZET DE ANDERE FLES ER MET DE OPENING BOVENOP.

LET OP: ZORG DAT DE FLESSEN VANBINNEN SCHOON EN PROEG ZIJN.

MAAK DE FLESSEN GOED VAST MET TAPE. PROEER JE ZANDLOPER UIT!

**VOOR ALLES
IS EEN TIJD**

Prediker ontdekt dat er in het leven voor verschillende dingen verschillende tijden zijn. Daar geeft hij voorbeelden van. Kies een paar voorbeelden van Prediker uit en teken ze bij de klok. Kun je zelf nog andere voorbeelden bedenken? Kleur ook de tekst bij de klok: 'Alles heeft zijn eigen tijd.'

Werkblad (8-12 jaar)
Voor alles is een tijd

Alles heeft

zijn eigen tijd.